

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

140. An ingressus Religionis liberet debitorem ab onere restituendi? Et notatur, quod si post ingressum Religionis hæreditate, legato, donatione, &c. Religioso aliquid acquiratur, tenetur Monasterium ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

ferretur, putat Sanchez *disputatione 15. sessione 7. numero 3.* subditos posse talem Prælato in vitare, eo modo, quo ante constitutionem Constantiensem, scilicet occultè, si excommunicatio est occulta, vel vitare publicè, si illa erit publica.

2. Et ita docet Gordonus *in summ. tom. 2. lib. 7. questione 10. capite 6. numero 84.* Vnde Villalobos *in summ. tom. 1. tractatu 17. difficult. 13. numero 21.* sic ait. [Ha se de advertir, que como el descomulgado està privado del vfo de la jurisdiccion espiritual, y la concession de la extrauag. Ad euitanda, no es precepto sino privilegio, si el subdito no quisiese comunicacion con el Prælato, que està descomulgado, sujetando se à el, no està obligado à hazerlo, aunque no estuiesse denunciado, porque este tal tiene vfo de jurisdiccion en fauor de los subditos, y no en grauamen suyo, como notò Suarez. Y lo mismo se ha de dizir, si el Obispo estuiesse descomulgado, y no fuesse denunciado por la misma razon.] Hec ille. Vide etiam Philippum Fabrum *de censuris in 4. sentent. distinct. 2. 5. questione prima, disputatione quarta, capite septimo, numero 231.* Filiucium *tom. primo, tractatu decimo-tertio, capite sexto, numero 125.*

3. Non desinam tamen hic apponere verba Marcelli Megalij *in 3. part. lib. 2. cap. 5. quest. 4. numero 50.* vbi sic ait. Pone Prælatum non esse denunciatum, nec publicum Clerici percussorem, sed notorium in Monasterio illum esse innodatum maiori aliqua excommunicatione, quaritur, an teneantur Regulares illi obedire? & videtur respondendum negativè: nam cum sit ipse notoriè excommunicatus, in fauorem ipsius nulla requiritur denunciatio, ad hoc vt vitandus sit tanquam non toleratus, per dicta supra *in dicta questione secunda, ver. Item quoad vsum,* & posse tunc Regulares, si volunt illi parere, & cum illo tanquam cum Prælato communicare ob beneficium eis concessum à prædicta Extrauag. *ad euitanda.* Dico tamen nullo modo posse Regulares, nec subditos alios, quicumque illi sint, ab obedientia sui superioris se eximere, quamuis notorium sit excommunicationis censuram illum incurrisse, nisi prius per sententiam Iudicis declaratur, Superiorem illum in illud crimen incidisse, & hoc ex eo probatur, quod sicut quando aliquis ex legum dispositione est ipso facto bonus, & iuribus suis ob excommunicationem priuatus, & fisco bona & iura illius sunt applicata, executio de facto fieri non debet, nisi prius super crimine fuerit declaratum, vt probatur *ex cap. cum secundum leg. de heret. in 6.* Ita quando Superior est suo officio ob excommunicationem priuatus, non debent subditi de facto suo iure illum priuare, nisi prius super crimine declaratum fuerit, id est, nisi prius declaratum fuerit à Iudice auctoritatem habente Superiorem illum in illam excommunicationem incidisse.

Quamuis nõ
plenè sup.
hoc lege ta-
men in to 5.
tr 1 ex R. 25
doctrinam
§. vit signan-
ter in hac.

RESOL. CXXXIX.

An dubius, vtrum Parentum necessitas sit gravis, possit ingredi Religionem?

Idem dicendum est, quando vtrinque sint rationes ita probabiles, vt possit dici vtraque parti opinabilis. Ex p. 4. tr. 5. Res. 57.

§. I. **A**ffirmatiuè respondeo, quia cum dubium sit præceptum in eo casu, libertas filiorum ad ingrediendam Religionem possidet, sicuti absolute diximus, in dubio an sit in aliquo casu præceptum. Imò hoc erit etiam licitum, quando vtrinque sunt rationes ita probabiles, vt possit dici

vtraque pars opinabilis, & idè in tali casu potest filius sequi vtramvis partem, etiam minus probabilem, vt in aliis rebus opinabilibus licet. Et hæc opinio docet Sanchez *in summa, tom. primo, libro quarto, capite vigesimo, numero octauo,* cui ego addo Bartholomæum de Vecchis *in praxi Nouitiorum, disp. 2. dub. 8. num. 8.*

RESOL. CXL.

An ingressus Religionis liberet debitorem ab onere stinendi?

Et notatur, quod si post ingressum Religionis, hereditate, legato, vel donatione, &c. Religio alii quid acquiratur, tenetur Monasterium eius debita soluere?

Et an teneatur Religiosus ad laborandum in Monasterio pro soluendis debitis? Ex part. 3. tractatu 2. Resol. 4. 1.

§. I. **P**rima sententia affirmat: ita sentire videtur Divus Thomas *in 2. 2. questione vltima, articulo 6. ad 3.* Caietanus *ibid.* & sequitur Paludanus *in 4. dist. 38. questione 4. articulo 3. conclus. 3.* Angelus *ver. Religiosus, §. 16.* Syluester *ver. Religio, lib. 1. questione 4.* & Divus Antoninus *part. 2. tit. 1. capite secundo, Paragrapho primo:* quia liber homo non obligatur quoad personam suam, sed tantum quoad bona; ergo cedendo bonis, illam remanet persona.

2. Secunda opinio negat, & illam tuetur Medina *Codice de restitut. questione 3. caus. 8.* Nauarrus *comen. 1. de Regular. numero 8.* Valentia *tom. 3. disputat. 5. questione 6. punct. 7.* Molina *tom. 3. part. disputat. 757.* & alij, quia solutio debitorum est ius naturalis.

3. Sed mihi placet opinio, quam tenet Lopez *in instruct. part. 1. capite 29.* Azorius *tom. 1. libro 1. 2. capite 1. questione 5.* Lessius *libro 2. capite 16. dubio 8.* Sanchez *in summa, tom. 1. libro 4. capite 19. numero 8.* & alij. Idè dico, quòd si quis breui tempore in seculo manendo tantum lucratorum se existimet, vt debita sua, vel integrè, vel secundum magnam partem soluere possit, ad hoc obligatur, secus autem si longo tempore, tunc enim putato non esse adstrictum ad expectandum, sed potest statim ingredi Religionem: & tempus breue, quod expectandum sit in tali casu, puto cum Sanchez esse biennium.

4. Nota verò, quod si post ingressum Religionis hereditate, legato, donatione, &c. Religioso aliquid acquiratur, tenetur Monasterium illius debita soluere, non tamen tenetur Religiosus ad laborandum in Monasterio pro soluendis debitis, vt norant Sanchez *num. 4.* Paludanus, Angelus, & Syluester, quidquid in contrarium asserant Azorius, Molina, & alij.

RESOL. CXLI.

An debitores si non habeant spem quod manendo in seculo fiant potentes ad soluendum, possint Religionem ingredi, non obstante Bulla Sixti V.

Et quid quando quis breuiter, v. g. duorum, vel trium annorum, manendo in seculo habeat spem soluendi debita Creditoribus?

Et an in dicta constitutione non comprehendantur debitores ex sola promissione liberali, vel qui incerti debitis sunt grauati, vel damnati ad pecuniarum partem ratione alicuius delicti, vel ad satisfaciendam rationem alicuius